

Mezinárodní obchod

Vnější ekonomické vztahy ČR

Ing. František Janatka, CSc.

OBSAH tématu

- I. 1. Charakteristika VEV
- II. 2. Základní vývojové trendy ZO ČR v 1993 – 2005
- III. 3. Dynamika ZO
- IV. 4. Teritoriální struktura ZO ČR
- V. 5. Zbožová struktura ZO ČR
- . 6. Hlavní subjekty proexportní politiky (MPO, ČEB, EGAP, CzechTrade, Svaz průmyslu a dopravy, HK, OHK)

1. Charakteristika VEV

- VEV vyjadřují zapojení státu do mezinárodní dělby práce a do mezinárodního společenství
- Subjekty ve VEV - státní správa a její příspěvkové organizace , regiony, profesní svazy a komory, nevládní organizace, občanská sdružení, podniková a bankovní sféra
- VEV zahrnují problematiku ZO, mezinárodních kapitálových trhů, celní agendu, kurzovou politiku, politiku na podporu exportu, přílivu zahraničních investic

Charakteristika vnějších ekonomických vztahů

Vývoj a základní trendy VEV jsou přímo závislé na trendech a vývoji světové ekonomiky

- Intenzifikace VEV v posledních 15 – 20 letech
- Globalizace základních ekonomických otázek, provázanost ekonomik států
- Růst konkurence na globálních trzích – schopnost národní ekonomiky prosadit se ve světové dělbě práce
- Hledání efektivních forem zapojení vládních a nevládních institucí do VEV
- VEV jsou hnací silou hospodářského růstu země

Otevřenost české ekonomiky světovým trhům

- Vysoký podíl vývozu a dovozu na HDP, srovnatelný se středně velkými zeměmi EU
  - podíl vývozu 58,9%
  - podíl dovozu 64,3%
- podíl vývozu na jednoho obyvatele
ČR – cca 3.000 EUR
Dánsko, Rakousko, Švédsko – 11 – 15.000 EUR
- Podíl malých a středních podniků na exportu
ČR – 37%   průměr EU – více než 50%

Význam zahraničního obchodu

- Ovlivňuje výkonnost národního hospodářství, platební bilanci země a růst HDP
- Vliv exportu na zvyšování konkurenceschopnosti země (exportéři – vyšší produktivita, práce, zaměstnanost, mzdy, lepší manažerské schopnosti)

2. Základní vývojové trendy ZO ČR v letech 1993 - 2005

- Obrat ZO je 4x vyšší než před dvanácti lety, růst 366 %
- Teritoriální struktura
  - ve vývozu dominují země EU
  - významná změna struktury českého ZO, růst podílu zemí s vyspělou ekonomikou ve vývozu o 17,6%, pokles podílu zemí SNS
- Komoditní struktura
  - vývoz českého strojírenství a automobilů se od r. 1993 zpětinásobil
- Přes 80% českého ZO se realizuje v EUR, 10% v koruně
- Počet exportérů vzrostl za 10 let o více jak 11 tisíc, velikost exportující firmy pozvolna roste

Základní trendy II.

- Automobilový průmysl-motor hospodářství
- -tvoří 60 % průmyslové výroby
- -tvoří pětinu čs. vývozu
- -cca polovinu tvoří výrobci komponentů
- -výroba automobilů překročí hranici 1 mil.ks
- -automobilový průmysl zaměstnává přes 120.000 pracovníků
- -Sdružení aut.průmyslu SAP registruje 117
- dodavatelů, podle CzechInvest 506 firem

3. Dynamika zahraničního obchodu ČR v letech 1993 - 2005

Vývoj obrátu ZO ČR

Rok	Obrat ZO v mil Kč	Nárůst v %	Hodnotový nárůst v mil Kč
1993	847 685	-	-
2003	2 813 012	331% /1993	1 965 327
2005	3 701 000	106,6 % /2004	

Podíl vývozu a dovozu na obrátu

Rok	Podíl vývozu na obrátu	Podíl dovozu na obrátu	Krytí dovozu vývozem
1993	49,7	50,3	98,9
2005	50,6	49,4	102,3

Dynamika zahraničního obchodu ČR v letech 1993 - 2005

Vývoj vývozu

Rok	Vývoz v mil Kč	Roční nárůst v %	Hodnotový nárůst v mil Kč
1993	421 601	-	-
2003	1 371 810	325,4 % /1993	832 793
2005	1 871 439	108,6 % /2004	

Vývoj dovozu

Rok	Dovoz v mil Kč	Roční nárůst v %	Hodnotový nárůst v mil Kč
1993	426 084	-	-
2003	1 441 202	338,2 % /1993	1 015 118
2005	1 829 561	104,6 % /2004	

4. Teritoriální struktura

Struktura ZO podle skupin zemí (v %)

Skupina zemí	Vývoz		Dovoz	
	1993	2005	1993	2005
Země s vyspělou ekonomikou	57,5	90,4	64,2	80,4
z toho Evropská unie	52,7	84,2	56,2	70,8
Rozvojové země	7,8	3,5	4,5	5,7
Evropské země s přechodovou ekonomikou včetně SNS	32,6	5,6	30,6	8,5
Mimoevropské země s přechodovou a státní ekonomikou	2,0	0,4	0,6	5,3

Pořadí a podíl největších obchodních partnerů v 2005

Obrat		Vývoz		Dovoz	
Pořadí země	Podíl v %	Pořadí země	Podíl v %	Pořadí země	Podíl v %
1. SRN	31,6	1. SRN	33,2	1. SRN	30,0
2. Slovensko	7,0	2. Slovensko	8,7	2. Rusko	5,6
3. Polsko	5,2	3. Rakousko	5,5	3. Slovensko	5,4
4. Francie	4,9	4. Polsko	5,5	4. Čína	5,2
5. Rakousko	4,7	5. Francie	5,4	5. Polsko	4,9
6. Itálie	4,5	6. V. Británie	4,6	6. Itálie	4,7
7. Nizozemí	4,0	7. Itálie	4,2	7. Francie	4,5
8. Rusko	3,7	8. Nizozemsko	4,0	8. Rakousko	3,9
9. V. Británie	3,6	9. USA	2,7	9. Japonsko	3,1
10. Čína	2,7	10. Maďarsko	2,6	10. USA	2,6

5. Zbožová struktura

Vývoz a dovoz podle zbožových skupin (v mil Kč)

Zbožová skupina SITC	Vývoz			Dovoz		
	1993	2003	Index	1993	2003	Index
Potraviny, živá zvířata	25 062	36 436	145	24 122	57 113	236,7
Napoje, tabák	4 635	8 195	177	3 970	7 542	189,9
Suroviny, bez paliv	24 214	38 499	159	21 167	40 959	193,5
Minerál.paliva a maziva	23 207	39 440	169,9	40 443	107 855	266,7
Živočišné rostl. tuky, oleje	972	1 006	103	1 388	3 764	271,2
Chemikálie	37 554	80 618	214,7	47 550	164 496	345,9
Průmyslové zboží	126 118	316 595	251	70 541	289 810	410,8
Stroje a dopr.prostředky	122 631	687 622	560,7	162 234	616 344	379,9
Různé hotové výrobky	56 825	161 621	284,4	52 853	152 960	289,4
Ostatní	383	1 778	464	1 816	359	0,2
Celkem	421 601	1 371 810	325,4	426 084	1 441 203	338,2

- **Oblasti přednostního významu**
- **=====**
- **Evropská unie –**
- **z toho Spolková republika Německo**
- **Slovensko**

- **Čína**
- **Ruská federace**

Opatření k podpoře se strany státních institucí

6. Hlavní subjekty proexportní politiky

- **MPaO, MZV, zastupitelské úřady v zahraničí**
- **EGAP**
- **ČEB**
- **CzechTrade**
- **Svaz průmyslu a dopravy**
- **HK**
- **OHK**